

Scénář k nahrávce ze dne 10. 6. 2025

Emil Krol (*26. 4. 1951)

Jmenuji se Emil Krol. Narodil jsem se v dubnu 1951. Tady ve Frymburku, dneska je to pod vodou, domeček ležel u Černého potoka poblíž Vltavy, takže mám v sobě vltavskou krev, jo a nechce se mi odcházet, nikdy neodejdu.

- 1. Pan Krol pochází z rodiny, která má kořeny v Čechách, na Moravě, ale také v Německu a v Polsku. Proto její členové mluvili mnoha jazyky. Vedlo to až k tomu, že jednoho dne ze školy přišel dopis, ve kterém stálo:**

„Mluvte se synem česky, my mu nerozumíme.“ Protože já jsem po tatínkovi mluvil polsky, s tatínkem a s maminkou a dědou německy, něco česky a s těma kamarádama něco slovensky, anebo taky něco rumunsky.

- 2. Život celé rodiny, která bydlela na břehu Vltavy se změnil v roce 1958 při napouštění přehradní nádrže Lipno.**

No, a když jsme se dozvěděli, že do podzimka roku 58 se budem muset odstěhovat, že to bude zatopený. Jenže v únoru 58 dělali zkušební napouštění, a to jezero mělo jít jenom Přední Výtoní. Jenže přišla tenkrát v té době obrovská obleva, a bylo moc sněhu, tenkrát to během krátké doby normálně roztálo, teď na Šumavě, když si vezmete na těch kopcích, když bylo metry sněhu, tak to ta Vltava hrnula dolů. No a my jsme večer přišli a ráno si vzpomínám, tatínek normálně křičí v noci v pokoji: „Honem, honem musíme někam na kopec, máme vodu po postele.“ No, tatínek dělal u lesů, jezdil s koněm, naložil nás na žebříňák, jo, maminka tam naházela samozřejmě nejdřív peřiny, ty byly nejdůležitější, pak nějaký to oblečení a odvezli nás.

- 3. Nejraději vzpomíná pan Krol na svého dědečka.**

Náš děda, ten se nevystěhoval, ten bydlel v patře a tam to nedosahovalo, on, aby mohl chodit do práce, tak vždycky, no vyšel normálně na půdu, tam spustil žebřík na provázek, dostal k dispozici pramičku, spustil tam na tu pramičku, slezl dolů, žebřík zase vytáhl, no a odjel do Frymburka do práce. Po práci se zase vrátil, spustil žebřík, vylezl nahoru, no a takhle to s ním chodilo. Potom si přišli i pro dědu, no jenže děda nechtěl z baráčku ven, tak ho vojáci násilím vystěhovali, jo vzali ho normálně tohle, říká: „Musíte normálně, nebo se nám tady utopíte.“ „Mně to je jedno, Mně to je jedno já nepůjdu!“ No ale vystěhovali ho.

V roce 1962 se odstěhoval do Německa a dodneška si pamatuju, protože my jsme ho vezli na nádraží do Hůrky. Dodneška si pamatuju, jak on nastoupil do toho vlaku, jak potom otevřel dveře a mával nám, normálně tohle, a to jsem ho viděl naposledy.

- 4. Po základní škole pokračoval pan Krol ve studiích. Zájem o přírodu ho zavedl na vysokou školu zemědělskou do Českých Budějovic. Jeden z úkolů byl vytvořit herbář. Při vyhledávání rostlin se dostali s kamarádem na druhou stranu Lipna směrem**

k rakouským hranicím. Byl to prostor přísně střežený pohraniční stráží. Květiny si ukládali s kamarádem do staré německé knihy psané švabachem, kterou měl pan Krol od svého otce.

Taky jsme se jednou dostali, to už jsem studoval v Budějčích, jsme měli dělat herbář, posbírat kyticky, to jsme tady posbírali, něco jsme šli, říkám, toho máme málo. Jsme vyrazili na druhou stranu, prošli jsme takovej obrovskej kus, normálně to vlastně kolem Lindy a Pasečný a takhle, posbírali jsme spoustu kytek, si nás nevšimli. Pak: „Hele už jsme dlouho nebyli na Tomáši, zajdem se podívat na Tomáš“, a tam nás zatkli. To bylo svázaný, bylo to psaný švabachem, krásná vazba normálně kožená, no a do toho jsme ukládali ty kyticky. Skoro tři hodiny nás tam drželi, prohlíželi si to, teď nás, proč, co tam hledáme, jsme jim vysvětlovali, že jsme tam šli sbírat kyticky, že to potřebujeme do školy a takový věci, nevěřili nám. A ještě tam stál jinej chlap, ten měl zase zlatý hvězdičky. „My v tom máme ty kytky“ „Ty si klidně vezměte.“ Vzal knížku, vysypal, no my jsme pomalu brečeli, protože to byl celodenní normálně sběr, no a knížku si vzal.

5. Toto by chtěl pan Krol vzkázat dalším generacím:

Ať se učí, později studujou, váží si rodičů, váží si svého okolí, přírody.

Příroda to je podstata života.

6. Pro nás je Lipenská přehrada běžnou součástí krajiny a stejně to vnímá vnučka pana Krola Šarlotka.

S Šarlotkou jsme šli na procházku k jezeru dolů, říkám:“ Tak tady tudy jsem chodil do školy, taky ze školy, tam, jak stojí ta zelená bojka, tak tím směrem sem jsem se narodil.“ A ona na to: „Dědo, a ty jsi byl vodník?“

Připravili žáci ZŠ a MŠ Frymburk

Krejzová Agáta, Labajová Terezie, Rizáková Lea, Weidenhoffer Vojtěch, Zvonař Pavel

